

nærer og Arbejdere; mindst Halvdelen skal være Arbejdere. Komitéen skal administrere de Fonds, der i Kraft af Udbyttedelingen opsamles, og skal iøvrigt overveje alle Forhold, der har Indflydelse paa Funktionærers og Arbejders almindelige Velfærd; den skal derunder have Opmærksomheden henvendt paa det passende Forhold mellem Minimumslønnen og Leveomkostningerne; den kan fremsætte Forslag overfor Direktionen.

Om denne Komité's Betydning udtaler Firmaet: »Efter vor Mening paa Grundlag af næsten to Aars Erfaring er langt det vigtigste Led i Systemet Nedsættelsen af den konsultative Komité.

Vi har fundet denne Komité af den største Værdi ved dens Behandling af de utallige Spørgsmaal, som opstaar i Forbindelse med en Fabriks Drift og dens Arbejders Velfærd; og Direktionens Tendens er fortsat at udvide denne Komité's Funktioner, og at forøge dens Ansvar Men de Erfaringer, som vi har gjort, berettiger det Haab, at i Dannelsen af »works committees« af blandet Sammensætning som nærværende, hvis Magtomraade i sidste Instans alene staar tilbage for Direktionens, ligger Løsningen af de Vanskeligheder mellem Arbejdsgiver og Arbejder, der er opstaaet som Følge af, at Aktieselskabsformen af Hensyn til Industriens Ydeevne i saa udstrakt Grad er traadt i Stedet for, hvad der kan kaldes Familie-Virksomheden«. —

Foruden gennem saadanne Komitéer deltager Arbejderne i visse Tilfælde i Virksomhedernes Ledelse gennem *Arbejder-Direktører*.

I det store »*South Metropolitan Gas Company*« med 8—9 000 Arbejdere indførtes denne Ordning i 1898 og har bestaaet siden. Disse Direktørers Antal kan ikke overstige 3; af disse skal den ene være Funktionær. For at kunne vælges til Direktører, skal Arbejderen (Funktionæren) *dels* have været i Selskabets Tjeneste i mindst 14 Aar og stadig være der, og *dels* i mindst de sidste 12 Maaneder forud for Valget have ejet og stadig eje Aktier til ikke under £ 120 i Selskabet. Dette Mindstebeløb stiger, efterhaanden som Arbejdernes Andel i Selskabets Aktiekapital stiger, indtil Beløbet udgør £ 200, naar Arbejdernes Andel af Kapitalen er $\frac{1}{10}$ eller derover.

Indenfor et andet Gasværk — *South Suburban Gas Company, London* — har Arbejderne to Repræsentanter i Direktionen.

I 4 andre Tilfælde er Arbejderne repræsenteret i Direktionen for Virksomheder, der har Udbyttedeling. I det ene Tilfælde er Halvdelen af Direktionen Arbejdere, i et andet Tilfælde udgør Arbejder-Direktørerne to af fem, og i de to sidste Tilfælde er der kun een Arbejder-Direktør.

Spørgsmaalet om, hvilken Værdi dette System har, blev i 1918 behandlet indgaaende paa Møder i »Co-partnership Committee« indenfor *The South Metropolitan Gas Company*. Den ledende Direktør for Selskabet udtalte da, at Arbejder-Direktørerne kunde udøve en meget reel og vægtig Indflydelse paa Selskabets Optraeden overfor dets Arbejdere, idet de besad et intimt Kendskab til og Erfaring paa mange Punkter i dette Forhold, ofte mere end de andre Direktører. Nyttens af Institutionen blev fuldtud anerkendt under Direktionens Forhandlinger. Selskabets Sekretær bekræftede den Fordel, som det havde, paa denne Maade at bringe Ledelse og Arbejdere i nøje Kontakt med hinanden.

e. Statistik over Udbytteandelenes Anvendelse.

Den engelske Rapport indeholder følgende Oplysninger herom: